

Guía Docente				
Datos Identificativos				2019/20
Asignatura (*)	Lingua Portuguesa 1	Código	613G02022	
Titulación	Grao en Galego e Portugués: Estudos Lingüísticos e Literarios			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6
Idioma	Portugués			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Letras			
Coordinación	Lourenzo Modia, Cilla	Correo electrónico	cilla.lourenzo.modia@udc.es	
Profesorado	Dos Santos , Priscila Cristina Lourenzo Modia, Cilla	Correo electrónico	p.dossantos@udc.es cilla.lourenzo.modia@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Esta materia fornece formación de carácter teórico-práctico na descrición e no uso instrumental da lingua portuguesa nas súas modalidades oral e escrita. O alumnado debe adquirir todas as competencias do usuario básico (A2), ben como se iniciar na adquisición de competencias do usuario independente, encadrado no nivel soleira (B1), de acordo co "Marco Común Europeo de Referencia para as Linguas".			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	Coñecer e aplicar os métodos e as técnicas de análise lingüística e literaria.
A2	Saber analizar e comentar textos e discursos literarios e non literarios utilizando apropiadamente as técnicas de análise textual.
A4	Ter un dominio instrumental avanzado oral e escrito da lingua galega.
A8	Ter dominio instrumental oral e escrito dunha segunda lingua estranxeira.
A10	Ter capacidade para avaliar criticamente o estilo dun texto e para formular propostas alternativas e correccións.
A11	Ter capacidade para avaliar, analizar e sintetizar criticamente información especializada.
A12	Coñecer os principios teóricos básicos da tradución directa e inversa e ser capaz de poñelos en práctica.
A15	Ser capaz de aplicar os coñecementos lingüísticos e literarios á práctica.
A20	Coñecer a historia e a cultura das comunidades lusófonas.
A21	Dominar a gramática da lingua galega.
A22	Dominar a gramática da lingua portuguesa.
A26	Coñecer a variación lingüística da lingua portuguesa.
B1	Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información.
B2	Manexar ferramentas, programas e aplicacións informáticas específicas.
B3	Adquirir capacidade de autoformación.
B4	Ser capaz de comunicarse de maneira efectiva en calquera contorno.
B5	Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas.
B6	Ter capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.
B7	Ter capacidade de análise e síntese, de valorar criticamente o coñecemento e de exercer o pensamento crítico.
B8	Apreciar a diversidade.
B10	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán/á e profesional.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.

Resultados da aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título

Dominar a lingua galega na oralidade e na escrita a nivel avanzado.	A4 A8 A15		
Ter capacidade para avaliar criticamente o estilo dun texto e para formular propostas alternativas e correccións.	A1 A2 A10 A11		
Ser capaz de aplicar os coñecementos lingüísticos e literarios á práctica	A15		
Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información.		B1 B2	
Adquirir capacidade de autoformación		B3	
Ser capaz de comunicarse de maneira efectiva en calquera contorno.	A26	B4	
Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas		B5	
Ter capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.		B6	
Ter capacidade de análise e síntese, de valorar criticamente o coñecemento e de exercer o pensamento crítico.		B7	
Apreciar a diversidade	A20	B8	
Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.	A12 A20 A21 A22		C2
Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.		B10	C4

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Apresentar(-se) e despedir(-se). Cumprimentar. Dar informacións persoais.	1.1. Alfabeto. Artigo. Pronome persoal tónico. Substantivo e adjectivo. Interrogativo. Presente do Indicativo dos verbos regulares e irregulares (I). Numeral cardinal. 1.2. Dados persoais (morada, estado civil, profesión, nacionalidade). Formas de tratamento.
2. Localizar e describer lugares. Pedir informacións. Indicar direccións.	2.1. Preposición e locución prepositiva. Contração. Demonstrativo. Presente do Indicativo dos verbos com alternância vocálica e dos verbos reflexos. Advérbio e locución adverbial de lugar. 2.2. Casa. Cidade. Universidade.
3. Relatar accións cotidianas. Fazer compras, reservas e pedidos. Perguntar e dizer as horas.	3.1. Acentuação. Pronome persoal átono de Cl. Presente do Indicativo dos verbos irregulares (II). Construção perifrástica. Advérbio e locución adverbial de tempo. 3.2. Dia-a-dia. Tempo cronológico. Alimentação. Lojas. Transporte. Hotel.
4. Fazer planos. Convidar, aceitar e recusar convites. Expressar gostos e preferências. Escrever cartas. Falar sobre o tempo.	4.1. Comparativo e superlativo. Possessivo. Numeral ordinal. Conjunção e locución conjuntiva. 4.2. Lazer. Épocas festivas. Desportos. Telefonemas, mensagens e cartas. Tempo climatérico.
5. Describer persoas e objetos. Aconselhar. Dar instrucións.	5.1. Imperativo. Relativo. 5.2. Corpo humano. Saúde. Cores. Vestuário. Família.
6. Relatar acontecementos passados. Defender puntos de vista.	6.1. Pretérito Imperfeito, Pretérito Perfeito Simple e Pretérito Mais-Que-Perfeito do Indicativo. Indefinido. Advérbio e locución adverbial de modo. 6.2. Festas e tradicións. Falsos amigos.

7. Apresentar características profesionais. Elaborar um Curriculum Vitae. Enfrentar uma entrevista. Fazer inquéritos. Relatar acontecementos fututos.	7.1. Pronome pessoal átono de CD. Futuro do Indicativo. Marcador do discurso. 7.2. Vida profesional. Expressões idiomáticas.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Lecturas	A1 A8 A15 B1 B7 B8 C2 C4	0	11	11
Obradoiro	A2 A8 A10 A12 A15 B4 B5 B7 C2 C4	14	14	28
Presentación oral	A8 A15 B3 B4 C2	1	0	1
Prácticas a través de TIC	A8 B1 B2 B3 C2	0	10	10
Resumo	A8 A11 A15 B3 B6 B7 C2	0	15	15
Sesión maxistral	A8 A15 A21 B4 B5 B8 C2 C4	15	16	31
Traballos tutelados	A8 A10 A15 B1 B3 B6 B7 C2 C4	0	20	20
Proba obxectiva	A1 A2 A4 A8 A10 A11 A15 A22 A26 B1 B3 B5 B6 B7 C2	3	0	3
Discusión dirixida	A8 A10 A15 A20 B4 B5 B7 B10 C2 C4	14	14	28
Atención personalizada		3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Lecturas	Considérase ?lectura? calquera tipo de material (textos de manuais, xornais, revistas, foros de internet etc.) que o estudantado terá de coñecer para a realización de certas actividades de maneira presencial ou non presencial.
Obradoiro	Os obradoiros son aulas centradas no desenvolvemento de prácticas de comprensión lectora e de produción escrita (resolución de exercicios, corrección e elaboración de textos).
Presentación oral	Neste tipo de proba avalíase a competencia comunicativa de cada estudante mediante unha pequena entrevista ou conversa co profesor ou coa profesora, en que talvez deba improvisar determinadas situacións. Na proba oral poderán empregarse textos, imaxes ou materiais audiovisuais como apoio.
Prácticas a través de TIC	O alumnado deberá facer uso das novas tecnoloxías para preparar actividades propostas nas aulas.
Resumo	Realizaranse con frecuencia sínteses dos principais contidos fixados no programa, co obxectivo de facilitaren unha correcta comprensión.
Sesión maxistral	As sesións maxistras consistirán en exposicións orais de carácter fundamentalmente teórico á volta dos contidos básicos da materia. Nestas aulas utilizaranse diversos textos seleccionados especificamente para a análise e a comprensión dos contidos; resolveranse as dúbidas a respecto dos temas propostos e facilitarase bibliografía específica. En tales sesións guiarase o alumnado no proceso de aprendizaxe e mostraranse recursos que faciliten o desenvolvemento do traballo autónomo.
Traballos tutelados	Baixo a coordinación do profesor ou da profesora, cada estudante levará a cabo diversas actividades (corrección e/ou elaboración de textos), ben de maneira individual ben en pequenos grupos, co obxectivo de partillar información, coñecementos e habilidades.

Proba obxectiva	A proba escrita permite avaliar coñecementos, capacidades, habilidades etc. en destrezas como a comprensión e a produción escritas. Pode combinar preguntas de resposta múltipla, de resposta breve, de ordenación, de asociación, de discriminación?
Discusión dirixida	Enténdese por ?discusión dirixida? aquela actividade desenvolvida polo alumnado en grupos pequenos en que se porá en práctica a expresión e a comprensión orais en lingua portuguesa. Debateranse diversos temas baixo a supervisión do profesor ou da profesora. Nestas sesións prestarase unha especial atención á participación activa do estudiantado

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Para a realización dos traballos tutelados, é fundamental que o alumno ou a alumna informe periodicamente tanto dos seus progresos como das súas dificultades co obxectivo de atinxir unha orientación adecuada. Alén diso, cada estudante poderá realizar todo tipo de consultas a respecto do desenvolvemento do traballo, quer no horario de atendimento, quer por medio do correo electrónico.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Traballos tutelados	A8 A10 A15 B1 B3 B6 B7 C2 C4	Os traballos individuais e grupais (tanto presenciais como non presenciais) encomendados polo profesorado ao longo do curso suporán un 20% da nota final. Terase en conta especialmente a aprendizaxe colaborativa.	20
Proba obxectiva	A1 A2 A4 A8 A10 A11 A15 A22 A26 B1 B3 B5 B6 B7 C2	O estudiantado deberá realizar unha proba obxectiva de comprensión oral e escrita e de produción escrita (exercicios, elaboración de textos breves), en que se avaliarán os coñecementos adquiridos tanto nas sesións maxistras como nos grupos intermedios e pequenos.	50
Discusión dirixida	A8 A10 A15 A20 B4 B5 B7 B10 C2 C4	As intervencións orais de cada estudante durante as discusións dirixidas (conversa) corresponderanse cun 10% da nota final.	10
Presentación oral	A8 A15 B3 B4 C2	Cada alumno ou alumno terá de realizar unha proba oral, orientada á demostración da súa competencia comunicativa en lingua portuguesa.	20

Observacións avaliación

OBSERVACIÓNS

1. Para superar a materia, o alumnado deberá conseguir unha cualificación igual ou superior a 5 valores sobre 10. Na proba obxectiva deberá obter como mínimo 5 valores sobre 10, para poder sumar os restantes elementos de avaliación.
2. Tanto as actividades como as probas deberán cumprir unhas exixencias mínimas de corrección lingüística (ortografía, puntuación, concordancia sintáctica, ausencia de reiteracións, precisión léxica, rexistro formal?); no caso de deficiencias lingüístico-expresivas, estas poderán ser penalizadas na cualificación, segundo o documento "Exixencias mínimas de corrección lingüística" (aprobado pola Sección de Galego-Portugués o 6/7/2018 e pendurado en Moodle).
3. O alumnado con matrícula parcial e / ou dispensa académica deberá realizar e entregar as mesmas probas e exercicios que o restante; porén, a parte correspondente á discusión dirixida realizarase na data marcada para a presentación oral. Se este alumnado non puiden asistir ás titorías, deberá pórse en contacto co profesor a través do correo electrónico.
4. Na segunda oportunidade, en xullo, o alumnado será avaliado cos mesmos criterios e coas mesmas porcentaxes que na oportunidade anterior.
5. A cualificación de NON PRESENTADO/A será considerada cando o/a alumno/a non realizar a proba obxectiva.
6. O alumnado que se presente á convocatoria de decembro será avaliado da seguinte maneira: proba obxectiva (50 %), presentación oral (20%) e traballos tutelados (30 %).
7. Os traballos presentados polo alumnado poderán ser incorporados ao Turnitin, ferramenta para a detección do plaxio (mesmo de traballos previamente presentados nesta ou noutras universidades polo/a estudante). En caso de se producir plaxio, poderán ser aplicadas as medidas contempladas nas Normas de avaliación, revisión e reclamación das cualificacións dos estudos de grao e mestrado universitario da Universidade da Coruña? (artigo 14.4).

Fontes de información

Bibliografía básica

- Cintra, L. / Cunha, C. (2013). Nova Gramática do Português Contemporâneo. Lisboa: Figueirinhas
- Coelho, J. (2015). Dicionário Global da Língua Portuguesa. Lisboa: Lidel
- Coelho, L. / Oliveira, C. (2014). Gramática Aplicada Português Língua Estrangeira -A1/A2/B1. Lisboa: Texto Editora
- Frías Conde, X. (2014). Compêndio de gramática portuguesa elementar. S.L.: Ianua Editora
- Malcata, H. (2011). Guia Prático de Fonética. Acentuação e Pontuação. Lisboa: Lidel
- Matos, M. (2013). Dicionário Ilustrado de Português. Lisboa: Lidel
- Monteiro, D. / Pessoa, B. (2011). Guia Prático dos Verbos Portugueses. Lisboa: Lidel
- S/A (2013). Prontuário da Língua Portuguesa. Porto: Porto Editora
- Vázquez Cuesta, P. (2004). O que um falante de português deve saber sobre o galego. Lisboa: Colibri
- Ventura, H. / Caseiro, M. (). Guia Prático de Verbos com Preposições. Lisboa: Lidel

Bibliografía complementaria	- Coelho, L.; Oliveira, C. (2009). Aprender Português 1. Lisboa: Texto Editora - Coelho, L.; Oliveira, C. (2014). Aprender Português 2. Lisboa: Texto Editora - Coelho, L. / Oliveira, C. (2015). Português em foco 1. Lisboa: Lidel - Coelho, L. / Oliveira, C. (2017). Português em foco 2. Lisboa: Lidel - Coimbra, O. M.; Coimbra, I. (2012). Gramática Ativa 1. Lisboa: Lidel - Coimbra, O. M.; Coimbra, I. (2012). Gramática Ativa 2. Lisboa: Lidel - Dias, A. C. / De Sousa, R. B. (2012). Entre nós 1. Lisboa: Lidel - Dias, A. C. / De Sousa, R. B. (2017). Entre nós 2. Lisboa: Lidel - Freitas, F.; Henriques, T. (2011). Qual é a dúvida?. Lisboa: Lidel - Lemos, H. (2013). Comunicar em português. Lisboa: Lidel - Lemos, H. (2013). Dialogar em Português. Lisboa: Lidel - Malcata, H. (2013). Português atual 2. Lisboa: Lidel - Mascarenhas, L. (2014). Cultura e História de Portugal 1 - A2/B1. Porto: Porto Editora - Pascoal, J.; Oliveira, T. (2013). Exames de Português A2-B2 (CAPLE-UL - CIPLE, DEPLE, DIPLE). Lisboa: Lidel - Ramos, E. (2006). Portugalizar. Português para galegosfalantes. Vigo: Xerais - Rente, S. (2013). Expressões idiomáticas ilustradas. Lisboa: Lidel - Rosa, L. (2004). Vamos lá Começar! Exercícios de vocabulário. Lisboa: Lidel - Rosa, L. (2011). Vamos Lá Começar! Explicações e Exercícios de Gramática. Lisboa: Lidel - Rosa, L. (2011). Vamos Lá Continuar! - Explicações e Exercícios de Gramática. Lisboa: Lidel - Ruela, I. (2015). Vocabulário temático. Lisboa: Lidel - Silva, M. (2011). Português atual 1 . Lisboa: Lidel - Kuzka, R. / Pascoal, J. (2015). Passaporte para português 1. Lisboa: Lidel - Kuzka, R. / Pascoal, J. (2016). Passaporte para português 2. Lisboa: Lidel - Tavares, A. (2014). Português XXI - 2. Lisboa: Lidel - Tavares, A. (2014). Português XXI - 3. Lisboa: Lidel - Lemos, H. (2013). Praticar português. Nível Elementar. Lisboa: Lidel RECURSOS WEB Dicionários e recursos lingüísticos Ciberdúvidas: http://ciberduvidas.sapo.pt/Conjuga-me: http://www.conjuga-me.net Corpus do português: http://www.corpusdoportugues.org/x.asp Dicionário Michaelis: http://michaelis.uol.com.br Dicionários da Porto Editora: http://www.infopedia.pt Dicionário Priberam: http://www.priberam.pt/dlpo/dlpo.aspx Dicionário Universal da Língua Portuguesa: http://www.universal.pt/Moderno Dicionário Michaelis: http://www2.uol.com.br/michaellis/Portal da Língua Portuguesa: http://www.portaldalinguaportuguesa.org/Vocabulário Ortográfico Comum da Língua Portuguesa: http://voc.cplp.org/index.php Ferramentas de pronúncia Forvo: https://pt.forvo.com/languages/pt/ Prontuário sonoro RTP: http://www.rtp.pt/wportal/sites/prontuario/index.php. SitePal: http://www.oddcast.com/home/demos/tts/tts_example.php?sitepal Somosfonía: http://somosfonia.com Ferramentas de tradução http://www.opentrad.com/ Imprensa Blitz (revista de música): http://blitz.sapo.pt Diretório de imprensa escrita em Portugal: http://www.prensaescrita.com/portugal.php Sites para a aprendizagem da língua Centro Virtual Camões: http://www.instituto-camoes.pt/cvc/aprender.html Omniglot: http://www.omniglot.com/writing/portuguese.htm CiberEscola da Língua Portuguesa: http://www.ciberescola.com Ensina RTP: http://ensina.rtp.pt Espaço Língua Portuguesa (Porto Editora): http://www.portoeditora.pt/espacolingua/portuguesa/duvidas-da-lingua-portuguesa/destaque-duvidas-lp/Programa ?Bom Português?: http://ensina.rtp.pt/dossie/como-se-escreve-em-bom-portugues/

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Lingua Galega 1/613G02002

Materias que continúan o temario

Lingua Portuguesa 2/613G02035

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías